

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság
Bf.III.32/2022/6.

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság Győrött, 2022. április 27. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2022. január 31. napján kihirdetett 3.B.173/2020/32. számú ítéletét megváltoztatja.

A szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (két) évre enyhíti, egyben a vádlottat 150 (százötven) napi tétel pénzbüntetésre is ítéli.

A szabadságvesztés végrehajtását 4 (négy) év próbaidőre felfüggeszti.

A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000,- (kétezer) Ft-ban állapítja meg. Az így kiszabott összesen 300.000,- (háromszázezer) Ft pénzbüntetést meg nem fizetés esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetést mellőzi.

A vádlott a szabadságvesztésből annak utólagos végrehajtás elrendelése esetén a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A 194/2016Rkkv. számú bűnjeleket kiadni rendeli a Kft1. „f. a.” felszámolójának Kft2.-nek (képv.: Név1 felszámolóbiztos, címe: Cím86).

Az elsőfokú bírósági eljárásban helyesen 970.774,- (kilencszázhetvenezer-hétszázhetvennégy) Ft a vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A vádlott személyazonosító igazolványának száma szám1.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

[1] A Tatabányai Törvényszék 2022. január 31. napján kihirdetett 3.B.173/2020/32. számú ítéletében bűnösnek mondta ki Terhelt1 vádlottat közvetett tettesként elkövetett költségvetési csalás büntetésében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont és (5) bekezdés b) pont), és közvetett tettesként és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának

véségében (Btk. 345. §). Ezért őt halmazati büntetésként 3 (három) év börtönben végrehajtandó szabadságvesztés főbüntetésre és 3 (három) év közügyektől eltiltás mellékbüntetésre ítélte azzal, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés fele részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A bűnjelek vonatkozásában a 194/2016 TRkv. számon nyilvántartott 2015. és 2016. évi áfa analitika és bevallások, valamint a számlák másolati példányainak lefoglalását megszüntette és a nyomozati irat részeként történő kezelésüket rendelte el. Egyúttal kötelezte a vádlottat 965.126.- (kilencszázhatvanötezer-százhuszonhat) forint bűnügyi költség megfizetésére.

[2] Az ítélet ellen az ügyész súlyosításért, míg a vádlott és védője elsődlegesen az ítélet megalapozatlansága miatt hatályon kívül helyezésért, másodlagosan enyhítésért jelentett be fellebbezést.

[3] Az ítélet elleni fellebbezésében az ügyész a vádlott terhére a kiszabott szabadságvesztés tartamának súlyosítására és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban való meghatározására tett indítványt. Az ügy körülményei alapján a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának, azaz az enyhítő szakasznak az alkalmazását indokoltnak tartotta, azonban előadta, hogy a kiszabott szabadságvesztés-büntetés olyan rövid tartamú, hogy az közelebb áll az enyhítő szakasz által lehetővé tett legrövidebb tartamhoz, mint az egyébként irányadó büntetési tétel alsó határához. Álláspontja szerint a bűncselekmény jelentős tárgyi súlya, és a hasonló bűncselekmények elszaporodottsága - mint súlyosító körülmény - abban az esetben is a kiszabotthoz képest súlyosabb büntetés kiszabását indokolták, ha a fennálló enyhítő körülmények nyomatéka jelentős (büntetlen előélet; időmúlás; az okozott vagyoni hátrány mértéke viszonylag közel áll a különösen nagy vagyoni hátrány alsó határához; a vádlott tartásdíj fizetésével egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik). Az enyhítő körülmények számát és nyomatékát már figyelembe vette a törvényszék azzal, hogy az enyhítő szakasz alkalmazásával szabta ki a börtönbüntetést. A Btk. 38. §-ának (3) bekezdése szerint a büntetés fele részének letöltése utáni feltételes szabadságra bocsátás lehetősége különös méltánylást érdemlő esetben állhat fenn. Különös méltánylást érdemlő eset az ügyészi álláspont szerint azonban jelen ügyben nem volt megállapítható.

[4] A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.60/2022/1-I. számú átiratában indítványozta, hogy az ítéltábla a törvényszék ítéletét változtassa meg, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést és közügyektől eltiltást súlyosítsa, a feltételes szabadságról pedig úgy rendelkezzen, hogy annak legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap, miután a büntetés fele részének kitöltéséhez kötött kedvezmény biztosításának a bírói gyakorlat által kidolgozott feltételei nem álltak fenn. Álláspontja szerint a törvényszék túlnyomórészt helyesen ismerte fel a büntetés kiszabásánál irányadó körülményeket, további súlyosító körülményként értékelendő azonban a folytatólágosság, és az a tény, hogy a vádlott terhére rótt, költségvetést károsító bűncselekmény tizenegy adóbevallási időszakot ölelt fel.

[5] A védő a fellebbezésének írásbeli indokolásában előadta, hogy az elsőfokú bíróság több iratellenes megállapítást tett. Vitatta az elsőfokú bíróság bizonyítékokat mérlegelő tevékenységét azzal, hogy a törvényszék életszerűtlen és ellentmondásos megállapításokat tett a bizonyítékok értékelése körében. Így előadta, hogy a vádlott mint kamion-rakodásból élő személy soha nem járt cipőipari kiállításon. Így ilyen helyen nem ismerkedhetett meg tanú tanúval. Hivatkozott arra, hogy tanú a Kft1 mellett kettő további – csalárd módon alapított -

cégben is hasonló számlavásárló tevékenységet folytatott, mint ebben az ügyben. A Kft3. nem foglalkozott cipő gyártásával. Az általuk értékesített összes gyógycipőt a Kft1-től szerezte be – magasabb áron, mint ahogyan azt a tb finanszírozta a részére. A bíróság megállapítást tett arra, hogy mennyi pár cipőt rendeltek a Kft1-től. Ezek a számok a tárgyaláson nem hangzottak el. A védelem a cipők számának megállapítása érdekében igazságügyi könyvszakértő kirendelését indítványozta. Ez az indítvány elutasításra került. Az írásszakértő véleményének kifejtésekor derült ki, hogy a tárgyalási szakban bevont szakértő kevesebb számlát kapott, mint amennyi az ügyészség rendelkezésére állt. A 2013. február 11. napján kelt megbízási szerződés hamisítvány volt. Nem is létezett az az azonosítójú személyi igazolvány, amely alapján a megállapodást megkötötték. A vádlottal szemben az összes tanú érdekelt volt abban, hogy a vádlott bűnössége megállapításra kerüljön, mert ilyen módon velük szemben nem indult büntetőeljárás a hamis számlák beszerzése és könyvelése miatt. Így teljesen életszerűtlen, hogy az állítólagosan tévedésben lévő tanúknak nem tűnt fel, hogy egyetlen cipőkészítő cégtől sem kapott számlát csak más tevékenységi körből származó cégektől.

[6] Miután számos lényegi kérdés az elsőfokú eljárásban nem került kivizsgálásra, ezért az ügyben álláspontja szerint nem hozható megalapozott ítélet, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére tett elsődlegesen indítványt.

[7] Másodszorban viszont arra hivatkozott, hogy azt lehet megállapítani, hogy a vádlottnak a vád tárgyához képest sokkal csekélyebb a cselekvősége, mint amit az elsőfokú bíróság a terhére értékelt. Hangsúlyozta, hogy nem lehetett a szervezője a cselekménynek, nem szerezte be a bélyegzőket, számlatömböket, nem kért fel tovább személyeket a számlák kitöltésére és semmi köze nem volt a gyógycipők gyártásához és szállításához. Ezért a másodlagos indítványa a büntetés enyhítésére és végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés-büntetés kiszabására irányult.

[8] A vádlott a fellebbezésének írásbeli indokolásában tagadta a terhére rótt bűncselekmények elkövetését, az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozatlannak találta, vitatta az írásszakértői véleményben foglaltakat, és tanú tanúvallomásának a hitelességét, illetve a megállapított ítéleti tényállás életszerűségét is megkérdőjelezte.

[9] A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész, a védő és vádlott nagyrészt fenntartotta a fellebbezésében foglaltakat azzal, hogy a védő a fellebbezését annyival egészítette ki, hogy elsődlegesen a vádlott felmentését, másodlagosan az ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését, harmadlagosan a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

[10] Az ügyészségnek a büntetés súlyosítására irányuló fellebbezése nem megalapozott, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározásával kapcsolatos fellebbezése alapos, míg a vádlottnak és a védőnek a felmentésre, illetve az ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezése nem volt megalapozott, míg a büntetés enyhítésére és a szabadságvesztés végrehajtásának a felfüggesztésére irányuló fellebbezés alapos.

[11] A bejelentett jogorvoslatokra tekintettel az ítéltábla a törvényszék fellebbezéssel sérelmezett ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (1) és (2)

bekezdései értelmében teljes terjedelmében bírálta felül és megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le; nem vétett sem abszolút, sem olyan relatív eljárási hibát, mely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna.

[12] A lefolytatott eljárásban az elsőfokú bíróság valamennyi releváns bizonyítékot beszerezte és az eljárás anyagává tette, a bizonyítékokat okszerűen, a logika szabályainak megfelelően értékelte.

[13] A törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének tehát maradéktalanul eleget tett, beszerezte és megvizsgálta mindazon adatokat és bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése szempontjából relevánsak voltak és azokat okszerűen, a logika szabályai szerint értékelte. Az elsőfokú bíróság részletesen kifejtette azt, hogy az egyes ítéleti tényállásokat mely bizonyítékok alapján állapította meg, mérlegelte és részletesen indokolta, hogy mely bizonyítékokat vette figyelembe.

[14] A törvényszék az általa kihallgatott vádlott és tanúk vallomásait, továbbá a szakértői véleményeket, az okiratok adatait részletesen értékelte, egymással összevetette. E körben számot adott arról, hogy miért fogadta el a terhelő vallomást tevő tanúk vallomását a vádlott tagadásával szemben. Részletesen indokolta, hogy miért találta perdöntő és tanúl tanúvallomását alátámasztó bizonyítéknak a biztonsági kamerafelvétel anyagát.

[15] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítási anyag alapos, érdemben nem kifogásolható elemzésével állapította meg a tényállást, az a bizonyítékok okszerű és törvényes mérlegelésén alapul.

[16] Az elsőfokú bíróság logikai hiba nélkül indokolta meg, hogy a vádlott tagadásban megnyilvánuló védekezését elvetve, ítéleti tényállását miért tanúl, tanú⁸¹, a számlatömbvásárlással érintett természetes személyek, a számlakibocsátóként feltüntetett vállalkozások képviselőinek tanúvallomásaira, az írásszakértők szakvéleményeire, a 2013. február 11. napjára dátumozott megbízási szerződésre, a videofelvétel anyagára és az eljárás során beszerzett egyéb okirati bizonyítékokra alapította.

[17] Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének csak annyiban nem tett eleget, hogy a Be. 561. § (3) bekezdésének f) pontjával ellentétesen nem adott számot arról, hogy miért utasította el a védőnek az igazságügyi könyvszakértő kirendelésére vonatkozó indítványát. Ez azonban az ügy érdemére nem hatott ki, az ítéletet nem tette felülbírálatra alkalmatlanná. A könyvszakértő kirendelése ugyanis nem volt indokolt, hiszen nem volt releváns, hogy hány pár cipő elkészítésére került sor. Az ügy szempontjából ugyanis a fiktív számlákon szereplő ÁFA tartalom adóbevallásban való feltüntetésének volt jelentősége. A rendelkezésre álló iratanyag, különösen a fiktív számlák alapján pedig egyértelműen meghatározható volt a legyártott cipők darabszáma is, hiszen azt az egyes számlák tartalmazták. Erre is figyelemmel a szakértő perbevezetése nem volt szükséges.

[18] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy az inkriminált számlák azért voltak valótlan tartalmúak, mert a bennük írt gazdasági esemény nem a számlákon feltüntetett felek között valósult meg.

[19] A fentiek alapján a tényállás nagyrészt megalapozott, az azonban az iratok tartalma (az e-cegjegyzek) alapján annyival kiegészítésre szorult, hogy a MIKRÓ-CIPŐ 2013. Kft felszámolással megszűnt, 2020. október 1-én törölték a cégjegyzékből, továbbá azzal, hogy a megbízási szerződés nem 2013. február 11-én kelt, hanem későbbiek során, pontosan meg nem állapítható napon. A felek ugyanis a szerződést utóbb foglalták írásba, azon a 2013. február 11-ei dátumot visszamenőlegesen tüntették fel, melynek az oka az volt, hogy ezen a napon indult a felek között a jogviszony (tanul következetes nyomozati és bírósági vallomása).

[20] Az így – az iratok alapján - kiegészített tényállás már minden tekintetben megalapozott, mentes a Be. 592.§ (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól, így a Be. 593.§ (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[21] Ezért a védőnek a bizonyítékok mérlegelését támadó, az elsőfokú bíróság által megállapított és megalapozott tényállást vitató, a bizonyítékok másodfokú eljárásban való felülmérlegelését célzó fellebbezése eredményre nem vezetett.

[22] Összességében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság érvei meggyőzőek, az általa beszerzett bizonyítékok zárt logikai láncolatot alkotnak, a megállapított tényállás a bizonyítékokkal összhangban áll.

[23] A törvényszék okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, helyes a cselekmény minősítése és az ide vonatkozó jogi indokolás helytálló, az kiegészítésre és helyesbítésre nem szorul.

[24] A büntetés kiszabása körében további enyhítő körülményként értékelhető azonban az eljárás elhúzódása, miután a vádlottat csak 2018. szeptemberében hallgatták ki először gyanúsítottként, míg további súlyosító körülményként értékelhető a hamis magánokirat felhasználásának vétsége esetében a folytatólagosság, és a költségvetési csalás büntette esetében a kitartó szándék, miután a cselekmény tizenegy adóbevallási időszakot ölelt fel.

[25] A törvényszék a büntetés kiszabása során értékelte ugyan, de nem tulajdonított kiemelt jelentőséget annak, hogy a vádlott a különösen nagy vagyoni hátrány alsó határához közel eső összegre követte el a költségvetési csalást, és a cselekmény elkövetési idejének sem (az utolsó részcselekmény, a 2015. novemberi számlák vonatkozásában az ÁFA bevallás benyújtása 2015. decemberben volt) vagyis kiemelten hosszú időtartam telt el a cselekmény elkövetése óta. Lényegi szempont, hogy a vádlott negyvenöt éves és büntetlen előéletű volt a bűncselekmények elkövetésekor. A bírói gyakorlat alapján hasonló körülmények között rövidebb időtartamú, és a vádlott kedvező személyi körülményei alapján végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásának lehet helye. Ezért a törvényszék az ítéltábla megítélése szerint eltúlzottan súlyos büntetést szabott ki a vádlottal szemben. Erre figyelemmel az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján

megváltoztatta, és a szabadságvesztés-büntetés tartamát két évre enyhítette, a büntetés végrehajtását a Btk. 85. § (1)-(2) bekezdései alapján négy évi próbaidőre felfüggesztette.

[26] A Btk. 38. § (2) bekezdésének a) pontja alapján állapította meg az ítéltábla, hogy a vádlott a büntetés utólagos végrehajtásának elrendelése esetén a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A büntetés fele részének kitöltése utáni feltételes szabadságra bocsátás lehetővé tételét indokoló – különös méltánylást érdemlő – körülmény ugyanis nem merült fel. Ugyanis a jelentős mértékű időmúlást és az eljárás elhúzódását, illetve azt, hogy a cselekmény közel van a minősítés alapjául szolgáló értékhatár alsó határához, már a büntetés tartamának a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdésének b) pontja alapján enyhítő szakasszal történő büntetéskiszabás során a bíróság értékelte.

[27] Az ítéltábla a Btk. 50. § (2) bekezdése alapján a vádlottat pénzbüntetésre is ítélte, mert a határozott tartamú szabadságvesztésre ítélt vádlottnak megfelelő jövedelme, illetve vagyona van, és a cselekményt haszonszerzés végett követte el. E körben nincs annak jelentősége, hogy a vádlott egy gazdasági társaságnak szerzett rendszeresen vagyoni hasznot a cselekmény elkövetése útján. Az ítéltábla a pénzbüntetés napi tételének számát a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján a cselekmény súlyához, míg az egy napi tétel összegét a vádlott jövedelmi-vagyon viszonyaihoz igazítottan állapította meg.

[28] A szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának felfüggesztésére és a Btk. 61. § (1) bekezdésére figyelemmel a másodfokú bíróság mellőzte a közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazását.

[29] A bűnjelként lefoglalt könyvelési iratok az azóta már felszámolt cég tulajdonát képezték, ezért az iratanyagot a cég korábbi képviselőjének, a felszámolóbiztosnak kell kiadni a Be. 321. § (1) bekezdése alapján. Az ügy tárgyát képező számlák a büntetőügy nyomozati iratai között másolatban továbbra is fellelhetők egy esetleges rendkívüli jogorvoslati eljárás esetére.

[30] Az elsőfokú bíróság ítélete a bűnügyi költség vonatkozásában számítási hibát, a vádlott személyi azonosító igazolványának a száma tekintetében pedig elírást tartalmazott, ezért azt az ítéltábla a Be. 453. § (1) és (6) bekezdése alapján kijavította.

[31] A fentiek szerint az ítéltábla a törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdés alapján megváltoztatta, míg egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

Győr, 2022. április 27.

dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke

dr. Polgár András sk.
előadó bíró

dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
bíró

A Tatabányai Törvényszék 2022. január 31. napján kihirdetett 3.B.173/2020/32. számú ítélete a másodfokú bíróság ítéletében foglalt változtatásokkal 2022. április 27. napján jogerőre emelkedett.

dr. Péntek László sk.
a tanács elnöke